

ALGIS MODESTAS, Korp! Neo-Lithuania Vyr., Valdybos pirmininkas

DIDŽIUOJU KELIU PRO PATRIA! KORP! NEO-LITHUANIA VYRIAUSIOS VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS

Dėkoju Korporacijos Neo-Lithuania suvažiavimui už suteiktą didelę garbę, pavadant man Korporacijos Neo-Lithuania Valdybos pirmininko pareigas. Garbė ir atsakingas įpareigojimas gyvenime yra du neatsiejami suaugę dalykai. Todėl ir šių pareigų imuosi su nemažu rūpesčiu, bet ir nemažesniu ryžtu, panaudoti visą savo nuosirdumą, visą savo pasiruošimą ir atsidėjimą, pagaliau visą savo laisvalaikį ir energiją, kad mano vadovaujamos Valdybos kadencijos metu Korp! Neo-Lithuania atliktų visus tuos uždavinius, kuriuos jai pateiks metai iš metų besikaitaliojančio gyvenimo sąlygos. Ir jeigu po kieto darbo bei suteiktinių pastangų kadencijos pabaigoje galėtume naujai Valdybai perduoti Korp! Neo-Lithuania paaukusią naujų narių skaičiumi, įsąmoninusių jos ideologiją ir pasiryžusių siekti Korporacijai Neo-Lithuania garbės, gerovės ir klestėjimo, — mes, kuriems atiteko šios atsakingos pareigos, galėsime tartis bent iš dalies patiesinę suvažiavimo man pareiktą garbę ir pasitikėjimą. Šia mintimi vadovaudamiesi, aš ir mano kolegos Vyr. Valdybos nariai: dr. L. Kriauciūnas, B. Česaitė, Br. Kasakaitis ir K. Cicėnas imamės darbo vesti Korp! Neo-Lithuania garbingu didžiuoju Pro Patria keliu.

Juo arčiau susigyvename su mums atitekusiomis pareigomis, tuo platesni darbai ir veikimo plotai atsiveria prieš mūsų akis. Jau dabar sumojame, kad didesnę jų dalį neaprepsime, nes didžiąją Korp! Neo-Lithuania darbą gali būti ir dienų ir metų per maža. Tad pirmasis dalykas, kurio dabar visu stropumu stvėrėmės, yra arti-

mosios ateities veikimo gairių nusmaigstymas ir darbo suplanavimas. Esame neduoti išbaigimo, ir netrukus tikimės galėsį konkrečius darbo planus paskelbti viešumai. Bet šiandien mums taip pat aišku, kad gražiausi užsimojimai ir tiksliausiai apskaičiuoti planai lieka neįgyvendinti, jeigu vadovaujantieji vien tik užsimoja, o visi tie, kurie juos parinko, pasilieka pasyvūs, abejingi stebėtojai. Esame daugiau negu tikri, jeigu visi sutartinai, vienas kitą paskatindami, vienas kitam patalkindami, užsibrėžtų tikslų sieksime, — juos tikrai pasieksime. Todėl šia proga savo ir visos Vyr. Valdybos vardu kreipiusi į visus Korp! Neo-Lithuania narius ir kviečiu juos į sutartinį, ryžtingą ir vieningą darbą, kurio gražūs vaisiai atstos nuosirdžiausią mūsų padėką.

Šia pačia proga nuosirdžiai sveikinu mūsų brangųjį Korp! Neo-Lithuania garbės narį Bronių Kazį Balutį, linkėdamas jam dar daug metų džiaugtis jaunatviška Korp! Neo-Lithuania dvasia ir gyvybe. Sveikinu taip pat visus garbės filisterius, visais atžvilgiais mus rėmusius ir stiprinusius. Stengsimės būti verti tos vilties, kurią jūs suteikiate į esamus ir būsimus seniorus ir juniorus.

Kreipdamasis į garbinguosius Korporacijos filisterius, turiu su malonumu pastebėti, jog jūs buvote ir pasiliekaite tie tvirtieji pečiai, kuriais laikosi Neo-Lithuania. Nesvarbu amžiaus skirtumas, filisteris liks filisteriu. Jūsų pasiruošimas gyvenimui, ideologijos įsąmoninimas, ilgametė patirtis, tikiu, padės ir mums, vėliau įsijungusiems į Neo-Lithuanijos eiles, susidaryti įvairiais atvejais nesvorojančią nuomonę bei su-

rasti tiesų sprendimą, kada jo prireiks.

Visos Korporacijos akys ir mintys krypta į jos gražiausią žiedą ir jaunąją pajėgą. Tai esate jūs, kolegos seniorai. Jūs atskleidžiate tikrąjį Korporacijos svorį; rimtai atsidėję profesinėms studijoms, jūs surandate ir laiko ir energijos reikštis taip, kad ties jumis ir apie jus gražiai sukasi tikrasis Korporacijos ratas, juda visas Korporacijos veikimas. Jūs ryžtatės dirbti lietuvių, tvirtumo semtis Korporacijos ideologijoje ir tradicijose, o duotoji priesaika ir iškilmingas pasižadėjimas skatina ugdytis tvirtą charakterį ir tapti asmenybe. Tikiu ir laikiu, kad jūs, seniorai, Korp! Neo-Lithuania praktiškame gyvenime puosite neo-lithuanų einamą kelią studentiška nuotaika, jaunatvišku ryžtu, lietuvišku išsidumu, kaip dera tikram neo-lithuanui, sekančiam filisterių pavyzdžiu ir surandančiam progą bei formą įpinti šį bei tą naują, originalaus ir gražaus į mūsų visų puoselėjamą Neo-Lithuania garbės vainiką.

Kreipiusi į jus, juniorai. Jūsų pirmieji žingsniai Korporacijoje tėgu nebūna tik laikiniai. Stenkitės pasisemti žinių, visu rimtumu įsitraukti į Korporacijos veiklą ir tapti tikrais ir veikliais korporantais. Neo-Lithuania jums nurodys studentišką kelią, kaip ugdytis ir stiprintis dvasines savybes. Daug gero ir gražaus pasiekimo jums, Neo-Lithuania atžalyne.

Visos Korporacijos vardu reiškiu nuosirdžią padėką gausiems mūsų mecenatams už jų visokeriopą paramą, suteikusių mums nerūpestingo džiaugsmo įvairiomis korporantiškoms progoms. Aš tikiu, jog jūs padėsite ir ateityje mūsų didiesiems užsimojimams, kad neo-lithuanis šūkis Pro Patria uždegtų ir paskui save patrauktų gražiausias ir veikliausias netuviskojo akademinio jaunimo gretas.

Dar kartą dėkodamas už man ir Vyr. Valdybai pareiktą pasitikėjimą, kviečiu visus neo-lithuanus darban.

Algis Modestas,
Korp! Neo-Lithuania
pirmininkas

CON THIEN PERGALĖ

MARINŲ IŠSILAIKYMAS PRIE 'DEMILITARIZUOTOS ZONOS' AMERIKOJE BUVO SUTIKTAS MISRIAIS JAUSMAIS. — ANOT NEW YORK TIMES: "GEROS ŽINIOS, BET..."

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Praeitą savaitę atėjo žinia, kad komunistai sustabdė Con Thien marinų postą, prie vadinamos demilitarizuotos zonos, bombardavimą.

kariuomenės vado gen. Westmoreland, Con Thien buvo Dienbienphu 'in reverse'. Bet tai daugiau morališka negu fizine prasme. Mat, Dienbienphu buvo 200

gelių vietą 903 sviedinius iš karto (120 mm minosvaidžių, 155 mm patrankų ir 122 bei 140 mm raketų), paversdami ją tikru pragaru.

Kariškai žiūrint marinų laikymasis toje 'Angelių Vietoje' buvo nesąmonė. Pagal JAV karinę doktriną, gynamasi tik tada, jei neturima jėgos pulti, arba norima pagrindines jėgas panaudoti kitoje vietoje, arba reikia pratęsti laiką (stalling for time).

Nei vienos tos sąlygos nebuvo 'Angelių vietoje'. Amerikiečių kariuomenė galėjo priešą apeiti iš užpakalio ir jį sunaikinti. Tai būtų logiškiausias ėjimas, tačiau tam reikalui reiktų įžengti į demilitarizuotą zoną ir net patį šiaurinį Vietnamą. Tai nepriimtina politiniais sumetimais. Politiniai sumetimai neleido ir atitraukti Con Thien (Nukelta į 2 psl.)

Con Thien, kuris lietuviškai išvertus būtų "Angelių vieta", yra mažas kaimelis ant trijų raudono molio kalvų. Jį gynė marinų batalijonas (apie 1,200 vyrų), o puolė pati didžiausia komunistų ugnies koncentracija nuo Dienbienphu laiku. Kaip žinia, šią prancūzų tvirtovę vietnamiečiai parėmė po 56 dienų apsupimo, sukoncestravę daug artilerijos, apie kurios egzistenciją iki to laiko buvo mažai žinoma. Tas pralaimėjimas privedė prie Prancūzijos apsisprendimo atsisakyti nuo Indokinijos valdymo.

Anot vyr. amerikiečių

mylių nuo prancūzų bazės Hanoi ir kad jį pasiektu transporto lėktuvams reikėjo skristi bent 76 minutes. Be to, jis buvo slėnyje, apsuptame kalnų, o Con yra 500 pėdų virš jūros lygio pakilusiose aukštumoje. Con Thien amerikiečių helikopteriai gali pasiekti per šešias minutes iš kitos marinų bazės Dong Ha, ir pagaliau, jei kelias yra sausas, jį gali pasiekti žeme iš Cam Lo, kuris yra tik 7 mylias į pietus. Iš kitos pusės, komunistų ugnies koncentracija buvo tokia didelė, kad per vieną apšaudymą jie sugebėjo paleisti į An-

• Lietuvių Fondas iš šių metų pelno paskyrė \$20,000 lietuvių mokslui, švietimui, kultūrai paremti bei lietuvių ugdymui. Šią imponuojančią sumą fondas galėjo paskirti dėka gauto didesnio pelno iš investuoto kapitalo į vertybės popierius. Fondo kapitalas artėja prie 400,000 dolerių sumos. Narių šiuo metu yra 1650. Metinis fondo suvažiavimas numatytas lapkričio 26 d., Chicagoje.

Kiekvienam lietuviui verta įsijungti į fondo narių šeimą ir dalyvaujant metiniame suvažiavime, tarti savo žodį fondo tolimesnio ugdymo bei jo administravimo klausimais. (sr)

• Lietuvių Fondo taryba ir valdyba šių metų spalio 1 d. posėdyje, Chicagoje. Sėdi iš kairės: S. Rauckinas — tarybos sekretorius, dr. E. Lenkauskas, dr. G. Balukas — tarybos pirmininkas, dr. A. Razma — valdybos pirm., A. Rėklaitis — vald. vykd. vicepirm. ir reikalų vedėjas, inž. V. Kutkus, dr. V. Šimaitis — vald. išdininkas. Stovi: A. Motuzas — vald. sekr., inž. V. Naudžius, dr. J. Valaitis, dr. B. Poškus, agr. A. Santaras, dr. P. Kisielius ir dr. K. Ambrozaitis.

LIETUVIŲ FONDO VALDYBA IR TARYBA POSĖDŽIAVO

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Tautinė srovė

Aną kartą minėjome, kad Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga nuo pat savo formalaus įsisteigimo pasistatė sau tikslą būti lietuvių tautinės srovės organizuota išraiška ir jungtimi. Šiame pasakyme slypti mintis, kad Sąjunga nebuvo numatyta tapti kokia siaura politine partija, nei tautinė, nei tautininkų partija, kuriai Amerikos politinio gyvenimo sąlygomis nebūtų vietos, nei prasmės, nei tikslo. Palaikydama ir skatindama savo narius dalyvauti ko aktyviausiai bendrame politiniame Amerikos gyvenime individualiniu būdu, pirmą dėmesį ji tačiau kreipia tinkamai ir tvarkingai reikšti Amerikos Lietuvių visuomeninius ir kultūrinius tautinės srovės nusistatymus ir nuotakas.

Kas yra tautinė srovė? Tai klausimas, į kurį išsamesnius atsakymus gali duoti istorikai, mokslininkai, politiniai ideologai. Filosofavimui čia nebūtų pabaigos ir, kaip kartą šioje vietoje jau buvo minėta Amerikos lietuviai tautininkai šiandien gal per mažai apie savo ideologiją ir dvasinį tūri filosofuoja, nagrinėja, gillina ir kritikuoja.

Bet šiaip jau elliniam ar ir valdybose dirbančiam ALTS nariui bei rėmėjui tie per painūs ir per sunkūs, kartais vos vos suprantami filosofavimai gal ir nėra absoliučiai būtini. Visi pažįstam ir aplink save matom įvairių nusistatymų žmones, kurių vienį pirmon vieton stato, pvz., religines vertybes, kiti socialines ir ekonomines, tretį kultūrinės ar menines, o dar kiti iš viso tarsi rūpina, kaip į joms patiems tik geriau ir maloniau pragyventi. Tautinė srovė, be abejo, yra tokio galvojimo žmonių rinkinys, kurie jei ne pačion pirmon, tai bent vienoje iš pirmutinių vietų stato rūpestį ir interesus savo tautinių vertybių labui: savo tautos kalbai, kultūrai, menui, istorijai, tautinei sąmonei ir dvasiai, tautos garbei, ypač tautinės laisvės ir nepriklausomybės siekimams...

Jei tokį žmogų, kuris daugiausia domisi ir pirmon vieton stato senovės gerbimą, vadiname senovininku, o kuris sielojasi tik naujovėmis - naujovininku, gi kuriam nėra nieko svarbesnio, kaip tik tikyba, - vadiname tikybininku, tai ir tautininku galėtume vadinti tokį žmogų, kuris pirmon vieton stato tautinius idealus bei uždavinius, uoliausiai sielojasi ir giliausiai išgyvena savo tautos reikalus.

Suprantama, kad tokie paprasti apibūdinimai yra per daug bendri ir platūs, tačiau jie vistiek šitą pasako apie dalykų esmę. Būtų gerai, bet kiekvienam nėra būtina, kad tuojau moksliskai ir su matematinu tikslumu būtų atsakyta, kas gi yra ta tautos garbė, dvasia, sąmonė, laisvės ir nepriklausomybės idealai ir tt. Normalus ir subrendęs žmo-

Dirvos bendradarbė Emilija Čekienė pokalby su Vasario 16 Gimnazijos mokytojais ir mokiniais, Kun. J. Dėdino nuotrauka

EUROPOS LIETUVIŲ KULTŪRINIAI ŽIDINIAI

EMILIJĄ ČEKIENĘ

(2)

Į Vasario 16 gimnaziją atvykome rugsėjo 9 dieną, šeštadienio pavakaryje. Nors mokslas čia prasidėjęs vos viena savaitė, bet visas šimtas mokinių laiku sugūžėjo iš visų Vokietijos kampų ir laukiama dar buvo iš JAV chigagiečio Mindaugo Bielskaus, baigusio JAV-se pradžios ir lituanistinę mokyklą ir dar keletas kitų.

Iš New Yorko nuvykus pajunti nepaprastą gyvenimo kontrastą tame atsiskyrusiuose nuo viso pasaulio pasakiškame žemės kampe. Čia rodos neįmanoma jokia tempo, esi tartum svajonių šaly. Rudenį ančiam parke didingai stovi nauji, moderniški Vasario 16 gimnazijos rūmai, o sode vaikščioja gimnazistai. Skubiai praeina vienas kitas mokytojas ir kelevij tuoj pat apgaubia maloni, rami praeitis, apie kurią jau daug metų sveti-

mų didmiesčių, svetimų žmonių sukūryje nebesvajota. Gyvenimui nepaprastu tempu skubant pirmyn trūksta drąsos net pagalvoti, kad yra kur nors gyvenimas tylus, ramus, gyvenimas maštantis. Ir prisimena čia, kad kadaise senai labai senai taip pat ramiai gyventa savo tėviškės tolimame krašte, vaikščiojant po gimnazijos kiemą ir sodą.

Čia Vokietijos tolimame užkampyje visai taip pat, kaip ten: lietuvių gimnazijos rūmai, lietuviški veidai palenkiami galvą sveikina. Si "labą dieną", rankas iš kišenių ištraukdami. Čia sekma dienais plevesuoja lietuviška trispalvė vėliava, iškilmingai visiems mokiniams giedant Lietuvos himną pakeliama ir vakare nuleidžiama. Aplink gimnazijos rūmus šimtamečiai

medžiais apaugęs parkas dengia šios pilies bei sodų bos šeimininkus — mokytojus ir mokinius nuo karštų saulės spindulių ir nuo žvarbaus vėjo.

O sekmadienio saulėtą rytą ta mažoji lietuvių kolonija iš savo pilies kiemo pasklido būriais ir po vieną per artimiausio vokiečių bažnytkaimio gatves skubėdami į nedidelę bažnytelę lietuviškoms pamaldoms.

Po pamaldų mokiniai turi laisvus užsiėmimus. Dauguma vaikščioja po parką su knyga, kiti ant suolų sėdi, dar kiti žaidžia. Malonu stebėti mokinių išauklėtą

gus dažnai tat pats jaučia ir suvokia. Ir todėl toks tautininko sąvokos bendrumas ir platumas nėra ypatinga žala, nes tai sujungia ir suartina galimai didžiausią tautiečių skaičių, kurie smulkmenose, skoniuose ir įsitikinimų įvairumuose gali skirtis, tačiau suranda bendrą kalbą ir išgyvena bendrą jausmą, kad jie yra lietuviai, tos pačios tautinės šeimos vaikai ir kad jie turi dėtis prie bendrųjų tautinių tikslų siekimo. Jei tokia "programa" valstybės gyvenime savo šalyje toli gražu nebūtų pakankama, ji yra gana sveika ir užtenkama reikšminga gyvenant kitame krašte, nedidelėmis salelėmis ar ir visai pavieniui.

Vasario 16 Gimnazijos mokiniai P. Veršelis, A. Pauliukevičius ir V. Paulikaitė sekmadienio ryte pakeliant Lietuvos vėliavą.

Vyt. Alantas

UGLY LITHUANIAN

Dirvos konkurso premijuota novelė

(7)

— Tu teisingai pastebėjai, Morta, šiandien aš daug nekalbu ne dėl to, kad rūpinčiaus savo dukters kraičiu, kaip tu sakai, bet dėl to, kad šiaip jau man visokių minčių ateina į galvą apie mūsų šių dienų jaunimą. Žiūrėk, jaunuoliai įsimyli ar tik tariasi, kad įsimyli ir tuojau prie altoriaus, o neapsidairo kas ką veda, ir kas už ko teka.

— Kur tu sukai? — Gluosnienė įtariai per šalį pažiūrėjo į savo draugę. — Ar tik ko neslepia nuo manęs?

— Kam čia slėpti viešą paslaptį?

— Kokią paslaptį?

— Keista kad tu nieko negirdėjai, — kalbėjo lyg nenoromis Sereikienė. — Aš nemėgstu ir nenoriu apkalbinėti savo draugų, tu žinai. O pagaliau gal tai neteisėbė, gal tik pletkas...

— Dabar aš matau, kokia tu mano draugė, — ėmė nekantrauti Gluosnienė. — Aš tau visada viską pasakau...

— Tu tikrai nieko negirdėjai?

— Sakau gi negirdėjau.

— Pažiūrėk, kaip jie šoka, — parodė Sereikienė akimis jauną porą.

— Šoka labai meiliai. Ką gi, jaunimas, jų laikas, aš čia nieko blogo nematau...

— Aš irgi nieko blogo nematau, — pertraukė Sereikienė savo draugę, — bet vėl kitaip imi galvoti, kai tavo ausį pasiekia gandai, kad sužadėtinėi nepakanka vieno

sužadėtinio, kad už jo nugaros ji susiranda ir kitų, net ir spalvotų kavalieryų...

— Ką, Dana su juodukais! — beveik rikte suriko Gluosnienė. — Niekad nepatikėsiu!

— Netikėčiau ir aš, jei nebūčiau išgirdusi iš labai rimtų šaltinių. — Sereikienė nepasakė iš kokių šaltinių, bet Gluosnienė tuojau sumetė, kad tai bus jos pačios dukterė Kunigunda, kuri dažnai Daną vežioja į universitetą savo mašina.

— Negali būti! — Gluosnienė purtė galvą.

— Nori tikėk, nori netikėk, kaip pirkau, taip parduodu, — pasakė Sereikienė tokiu tonu, kuris reišė, kad ji apie tai daugiau nebe norinti kalbėti.

5.

Tą dieną Sereikienė atsiminė visą savo gyvenimą. Tą penktadienį ji priskyrė prie laimingųjų savo gyvenimo dienų dėl to, kad, jos nuomone, nuo tos dienos ryto viskas ėmė krypti geron pusėn, nors vėlgi, praėjus keletui savaitė, tos dienos ji net ir atsiminti nebe norėjo.

Sereikienė prie kavos puoduko sufabrikuotas šmeižtelis apie Danos palaidą užkulisinį gyvenimą ten pat nepasiliko. Gluosnienė negalėjo iškęsti nepasidalinusi "didele sensacija" su Joniene, Jonienė su Petriene, Petriene, ir gandas riedėdamas telefono laidais, vis didėjo kol, pagaliau, išaugo iki fantastinės apimties ir kažkuriame telefono aparate pavirto "tikra teisybe", kad Dana Krauskaite trankantis naktimis po negrynus ir šokanti nuoga viename juodukų kabarete. Ir kai, pagaliau, padaręs didelį ratą šmeižtas grįžo per tą pačią Gluosnienę tą penktadienį pas Sereikienę, tai ji sužinojo, kad Krauskaite sužadėtuve su Dana nutraukęs ir įstojęs savanorių į kariuomenę. Sereikienė iš klausė tą žinią maloniai jaudindamasi, nes viskas įvyko, kaip ji buvo numaciusi. Ji iš anksto spėjo, kad medikas, išgirdęs gandas, sužadėtuvių žiedą tikriausiai Danai gražinsias, tik

ji nenumatė, kad jis toks staigus ir kad net studijų nebaigęs stosiąs į kariuomenę. Jos planuose atsirado nemena spraga. Ji jau buvo smulkmeniškai apgalvojęs kaip tvarkys Kunigundos ir Karolio suartėjimą ypačai turėdama galvoje tą momentą, kad moterų apvilti vyrų iš tūžmo ir keršto lengvai pasiduoda kitos moters nuraminami... Įstojus Karoliui į kariuomenę planą reikėjo keisti. Ji nutarė kiek galint glaudinti ryšius su Krauskaite šeima ir laukti Karolio grįžimo. Ar šiaip ar taip sužadėtuvių nutraukimas buvo didelis laimėjimas, ir Sereikienė sveikino save padariusi apskrytį ėjimą.

Dar nebaigusi kalbėti su Gluosnienė Sereikienė pamatė pro langą sustojusią ties jos namais keistą mašiną. Ji atsiprašė savo draugę, padėjo ragelį ir priėjusi prie lango ėmė stebėti keistą susisiekimo priemonę. Gal ją ir galėjai pavadinti sportiniu automobiliu, bet jai buvo aišku, kad kito tokio sportinio automobilio pasaulyje nebuvo. Jai tuojau dingtelėjo galvov, kad ta mašinėlė panašį į vorą. Jos užpakalis buvo platus, pakilus ir išsipūtęs lyg pampala, o į priekį automobilukas staiga ėjo siauryn. Apačioje po siauromis durelėmis buvo pritaisyta plati pamina, kaip buvo daroma senuose automobiliuose. Sereikienė nebuvo tikra, bet jai pasirodė, kad nedidelis langelis prie vairuotojo sėdynės buvo ne stiklinis, nes drebejo, lyg būtų padarytas iš celiuliozės. Paskutiniai ratalai slėpėsi po plačiais uždangalais, bet užtat pirmutiniai kyšėjo visai atviri, tartum moteriškė būtų vilkėjusi sijonu, kurio užpakalis būtų vilkėjęs žeme, o priešakyje būtų buvęs pakirptas viršum keliu. Mašinėlė buvo nudažyta lyg ir juoda spalva, bet kažkodėl per apatinę jos dalį bėgo plati, tamsiai raudona juosta. Sereikienė prisiminė Kunigundos žodžius, kad Viktoras pats pasidirdbines mašiną iš senų automobilių dalių.

— Tai tokiu limuzinu važinėsi mano dukterė! — jai per paširdžius smilktelėjo aštrus dūris. — Niekad!

(Bus daugiau)

AKIMIRKOS

SVIEDINIAI PRIE KREPŠIO

Pradžioje būta galybės neaiškumų. Sakysim, Amerikos lietuvių krepšininkų kelionė į Vilnių.

Dėl jos daug triukšmauta, piktintasi, protestuota, smerkta. Net visi veiksniai buvo išleisdę griežtus principinio pobūdžio pareiškimus. Mūsų supratimu, mat, sviedinys ir krepšis gali būti didžiosios politikos objektas: nuo topriklausys lietuviškosios emigracijos išlikimas ir net - Lietuvos ateitis!...

O sovietinė spauda buvo labai patenkinta. Rusijai ir Lietuvos kompartijai tai nekaštavo beveik nei kapeikos, pajamų tikrais užsienio doleriais visa saują ir svarbiausia - užsienio lietuvių susikivirčiija, plaukus raunasi, vieni kitus tautos išdavikais ir okupanto batlaižiais išsipravadžioja. Taipgi ir mūsų veiksniai autoritetas baisiai žalojasi. Kažin ar ne per daug pasikarščiuota? Jeigu visai aišku, kad net savieji tavo įsakymų neklausys ir tu neturi priemonių priversti juos paklusti, tai išmintingas politikas nepradės įsakymų davinėti. Jis ieškos subtilesnių būdų įtikinti, išaiškinti, išderinti.

Kagi, vis dėlto atrodo, kad devyni kamuolio mėtytojai ir keli tos ekskursijos palydovai - visi Amerikos piliečiai - nei teisės turėjo, nei galėjo savo kelionės faktų pripažinti Lietuvos įjungimą į SSSR. Toks priekaištas tikrai buvo perpūstas ir absurdiškas. Nėra davinijų, kad ir keliauninkų lietuviški jausmai dėl to būtų užsinuodiję, patriotizmas palūžęs ar tėvynės meilė išgaravusi. Vienam kitam nebent sustiprėjo. Nėr ko sakyti: sovietinės įstaigos mūsų sportininkams buvo palankios, mandagios,

net komplimentų ir privilegijų nesigallėjo, žiūrėjo vis primerkta akimi, kad neužkirstų kelio ateities ekskursijom, kad tik daugiau sudarytų progų užsienio lietuviams tarpusavy dėl to kiršintis, smaugtis ir šmeižtis.

Kaip buvo galima neabejotinai patirti, Lietuvos lietuviams - raudoniems, rausviems, baltiems ir juodiems - jaunų nekomunistų svečių apsilankymas iš Amerikos patinoko, buvo įdomus, gaivus ir guodžiantis laisvo lietuviško vėjelio dvelkterėjimas. Tik sovietinės įstaigos darė viską, kad tas vėjelis ko silpniau pūstų ir jaudintų. Net ir trys sportinės rungtynės vietos spaudoje nebuvo garsinamos, atliktos taip ir tokiose vietose, kad nesutrauktų daugybės tūkstančių žiūrovų. Ir nei Kaune, nei Klaipėdoje, nei Panevėžyje žaisti nebeleista.

***

Visa tai sako, kad net ir nekalti sportiniai susitikimai, kaip atrodo, turi savo pelnų ir nuostolių sąskaitas, kurios rūpestingai apskaičiuojamos. Ir čia atsiskleidžia visa tragikomedija, kuri galėtų įkvėpti žymiai daugiau drąsos kaip tik užsienio lietuviams, o ne raudoniesiems Lietuvos varovam.

Varovam lengva susitvarkyti tik su labai kvailais ar apžlibusiais užsienio lietuvių turistais ir bendradarbiautojais. Su kitokiais jiems ne tik nesiseka, bet jie jų venigia, nepalikdami vietos nei rimtesniems darbam, nei žmoniškam kalbom. Dar koks laisvų lietuvių pianistas ten galėtų pagroti, solistas sudainuoti, dailininkas parodyti naujų drobių be "socialistinio realizmo", sportininkas įmesti keletą svie-

BRONYS RAILA

dinių įkrepši, na, gal dar koks medikas, chemikas ar technologas turėti intymią paskaitėlę tų profesijų kolegoms, - ir tai maždaug viskas.

O kas tik būtų svarbiau, kas užkliudytų dvasiškai gyvybinius lietuvių tautos klausimus ir jos, kaip valstybės, likimą, - tas užsklęsta, nepaliečiama ir "išspręsta visiems amžiams"... Ne taip baisu, galima pasikeisti dailininko drobėm ar kamuolio pamėtymu į krepšį, bet tik ne idėjom, ne jausmais, ne knygom, ne literatūra, ne kultūrinio ir politinio turinio paskaitom ir diskusijom. Čia visa stiprybė, saugumas ir sovietinėm pozicijom pasitikėjimo tvirtumas bemažant subliūkšta. Jis pasirodo jau Kaune ir Vilniuje ir, svarbiausia, baidijasi pačioje Maskvoje. Čia dingsta visa pasitikėjimo stiprybė pabaltiečiams, kaukaziečiams, ukrainiečiams ir pačiam rusų tautai.

Tautas žaboti sugebama tik jėga, smurtu, policija, cenzūra, - dar aršiau negu baltųjų carų laikais. Vis neįstengiamą jų likimą vairuoti laisvų idėjų pasikeitimu, normaliais civilizuo-tųjų tautų įpročiais, įtikinimu, didesniu grožiu ir gėriu, dvasine ir medžiagine laime.

***

Neginčytina taip pat, kad iš kitos pusės ir užsienio lietuvių dalis yra panašiai griežta, kategoriška, tuoj linkusi griebtis policinių priemonių: pasmerkti, drausti, bausti, sudeginti! Jų baimė nors per plaukelį susilieisti su priešū yra patetiška, jie alergiški net tokiai minčiai iš viso. Mes irgi turim ne vieną drąsų vyrą, kuriam tik - kova ir kova, kerštas už Sibiro tremtinių

kančias ir motinų ašaras, kas rytą ir kas vakarą tik pykšt ir pokšt. Be abejo, tai kilni ir tauri patetika, žinoma, daugiausia vien žodinė ar iš rašalinės.

Man asmeniškai visuomet atrodė, kad kovos sąvoka nėra tokia abstrakti ir siaura, kaip ir išjūsų pusės siūlomas bendradarbiavimas neturėtų būti toks siauras ir simboliškas, kaip tik krepšinio lankelis sviediniui įmesti (ir vis tik jūsų komandos naudai...). Kaip galėjot iš ankstyvesnių siūlymų įsitikinti, aš buvau ir vis tebesu už glaudesnių užsienio atplaišų bendradarbiavimą su suplėšyta tauta, kuriam yra visas šimtas, jei ne tūkstantis būdų. Rizikuodamas būti mūsų karingesniųjų bemažant peršautas ir sudegintas, aš vis tebegalvočiau, kad prie tikrai rimtų problemų reikėtų artintis be jūsų raudonos ir mūsų juodos patetikos, o kiek galima paprasčiau, abišališkai, liberališkai, - kaip jūs sakot, pažangiai, arba

kaip mūsiškiškai pasakyti, naiviai ir "išdaviškiškai".

Tik toks Vakaruose ir Rytuose labiau subrendusio žmogaus būdas bei savijauta galėtų pradėti abišališką ir tikrą dialogą. Pasikeiskim išpūdžiais, knygom, laikraščiais, idėjom, straipsniais laisvai ir lygiom į abi pusi, ligi pat liaudies gelmių. Tuomet, sava-rankiškai ir autentiškai apgalvodami, galėtume artėti prie "bazės" - esminių klausimų nagrinėjimo ir net dėl jų sprendimui demokratinio būdu. Kremlius ir pagali jį jūs gi nuolat sakot išivedę ir jau įgyvendinę geriausią demokratinę tvarką visame pasaulyje (gal tik to nevydono Kinijos Maoacetungo dabar, deja, duodatės kiek pralenkiama...).

***

Realistiškai galvodamas, aš vėl nekurstau, kad labai daug ir iškar-toviską privalėtumėt apžioti. Mes gi abiejuose pusėse žinom, ko Maskva jums niekaip neleis,

jus tuoj idijotais išvadinis ir bemažant net pačius geriausius komunistus perkels į Kazachstaną pupų gvaldyti, jei ne blogiau... Todėl tuo tarpu mūsų kvailų svajonių melagingumui patikrinti ir mums visiems laikam" užčiaupti burną, - nesitilau išprašyti iš Maskvos leidimą visų Lietuvos respublikos lietuvių tarpe praveisti tikrai laisvus, visuotinius ir slaptus balsavimus, ar jie vis tebenori būti SSSR provincija, ar, kaip konstitucija numato, atsiskirti ir atkurti savo nepriklausomą valstybę.

Jums ir man nėra abejonės, Maskva su tokiu tautos plebiscitu niekaip ir niekad nesutiks. Nes ir Maskva, ir jūs, ir mes vienodai žinom, kad lietuvių liaudies ir darbo inteligentų pasisakymas 99% bus už atsiskyrimą ir nepriklausomybę. Bet... tokiu atveju, ypač mums skiriamuose straipsniuose, lyg ir labiau tiktų jums kiek užsičiaupti su prakalbo-mis apie Sovietinę lais-

(Atkelta iš 5 psl.)

Dail. V. Rato grafikos kūrinių paroda atidaroma New Yorke lapkričio 11-12 d. Columbian Lounge, 86-22 85 St., Woodhaven. Dailininkas gyvena Australijoje, čia gi New Yorke šiuo metu svečiuojasi jo dukterė, baleto artistė, Ramona Rataitė. Parodoje bus išstatyta apie 50 naujausių kūrinių. Parodą rengia ir globoja skautams remti tėvų komitetas.

ŠPIONAŽO PINKLĖSE

JOHANNES M. SIMMEL

(70)

-- Tai nesvarbu. Mano leidėjas dengia išlaidas, -- atsakiau.
-- Jūsų leidėjas? Vadinasi, jūs esate rašytojas.
-- Vieni taip mano, kiti ne. Miss...
-- Thompson, -- atsakė ji, -- Pamela Thompson.
Staiga ji mane nužvelgė, lyg jai būtų sukėlęs kokį interesą. Kodėl?
-- Jūs j mane pažįrėjote su tikru interesu, Miss Thompson. Kodėl?
-- Nes jūs esate rašytojas, Mr. Simmel. Man patinka rašytojai.
-- Kokia laimė! Miss Thompson.
Pietūs buvo nuostabiai skaniai paruošti, Aš kalbėjaubepetraukos, užsidedęs kaip beprotis. Geriant kavą, atrodė, kad pergalė buvo mano rankose. Ji sutiko su manim išeiti į kiną.
-- OK! Mr. Simmel, Bet leiskit man pasirūpinti bilietais. Aš pažįstu teatro savininką. Seansas prasideda pusę devynių. Ar galite atvykti mane paimti?
-- Su didžiausiu malonumu.
-- Sakysim pusę aštuonių? Tas mums duos laiko pas mane išgerti stiklą.
-- Aš būsiu pusę aštuonių punktučiai.
Matyt, jai padariau didelį įspūdį, jei turiu tokį pasisekimą. Man reikėjo pasidaryti kino artistu, o ne rašytoju.

***

Popietę praleidau kirpykloje, paskui nupirkau dvi gražias orchidėjas ir užsidedėjau savo gerąjį kostiumą. Pusę aštuonių punktučiai, su orchidėjų dėžute rankoje jau buvau prie jos apartamento durų, ant kurių buvo kortelė "Thompson".

Nereikėjo ilgai laukti. Durys atsidarė ir pasirodė apie penkiasdešimties metų amžiaus vyras, inteligentiško žvilgsnio, laibas, su klasiška graikiška nosimi ir mažais ūsiukais.
-- Mr. Simmel, aš manau? -- pasakė jis. -- Prašau įeiti. Aš esu labai laimingas su jumis susipažinti. Mano žmona pasakojo apie jus!
-- Jūsų... žmona?
-- Taip, mano žmona. Aš vadinau Thompson. Roger Thompson.
Už jo nugaros pasirodė Pamela, mano gražioji Pamela. Ji buvo užsidėjusi žalią labai dekoltuotą suknelę ir nekaltai šypsojosi.
-- A, štai ir jūs! Viešpatie, kokios gražios orchidėjos. Ar jis ne puikus, Roger? Jūs nepyksite, jei ir mano vyras eis kartu?
Tą vakarą kine aš galėjau atėjus. Man skaudėjo galvą ir kai aš pamačiau, kad Pamela su savo vyru laikėsi už rankos, pagalvoju, jog vakaras veitui praleistas.
Bet apsirauku. Net labai.
Nes po kino seanso aš turėjau vieną iš maloniausių vakarų laike savo buvimo Amerikoje. Mes nuėjome vakarieniauti aišku į Thompsonų restoraną. Bet kas tai buvo per vakarienė! Thompsonas pats sustatė meniu ir asmeniškai virtuvėje prižiūrėjo išpildymą. Vieną momentą aš pasilikau vienas su Pamela.
-- Ar pykstate? -- paklausė ji.
-- Visai ne.
-- Jūs žinot, pietaujant aš radau, kad jūs simpatiškas. Visą ką jūs pasakojote man patiko.
-- Ką gi aš sakiau?
-- Kad jūs mėgstate gardžiai valgyti, kad jūs mėgstate būti su gražiom moterim, kad jūs niekad nenorėtumėte nešioti kario uniformos, kad jūs visur pasaulyje esate kaip namuose, visur turite draugų...
-- Miela ponija, aš turėčiau dar pridėti, kad jūsų vyras labai simpatingas.
-- Tiesa? -- sušuko ji linksmai. -- Bet jūs dar jo nepažįstate. Jūs nežinote ką mes drauge pergyvenome. Roger yra mano didžiausia gyvenime meilė.
-- Tad kodėl jūs mane pakvietėte?
-- Dėl to kad jūs esate rašytojas. Jūs suprasite tai vėliau. Viskas priklauso nuo jo.
Aš susidraugavau su Thompsonais ir tris savaites beveik kasdien susitikdavome. Mūsų pažintis, atrodo, sutapo visose srityse. Kaip minėjau, aš rinkau dokumentaciją savo romanui, tad kartais

tekdamo išvykti į kitą miestą. Thompsonai mane palydėdavo į aerodromą ir grįžus pasitikdavo. Pagaliau, kai aš apsisprendžiau, jog surinkau užtenkamai medžiagos, užsisakiau vietą lėktuve į Frankfurtą 1958 m. spalio 29 dienai.
Spalio 28 d. Thompsonas man paskambino į viešbutį.
-- Girdėjau, kad ryt išskrendate. Aš norėčiau suruošti jums vakarienę.
-- Puiki idėja, Roger.
-- Tad pusę aštuonių pas mus.
-- Gerai.
-- Tiesa, aš užmiršau pasakyti, kad panaikintumėte rytojui rezervaciją lėktuve.
-- Kodėl?
-- Nes jūs dar kurį laiką čia pasiliksite.
-- Aš nesuprantu.
Aš išgirdau juokiantis.
-- Šį vakarą viską suprasite.
Aš niekada savo gyvenime taip skaniai nevalgiau, kaip tą vakarą. Abu Thompsonai šypsojosi, bet aš atsargiai laikiausi, nesuprasdamas koks siurprizas mane laukia.
Po vakarienės Thompsonas, pastebėjęs, kad jis ne visada buvo tuo, kuo yra dabar ir yra pergyvenęs nuotykiną gyvenimą, sutiko papasakoti savo istoriją, jei prižadėsiu niekam neatidengti jo tikro vardo nei adreso.
Aš sutikau, Amerikoje pasilikau iki 1959 m. sausio 2 d. ir kai grįžau Europon, lagamine vežiau šešioliką užrekorduotų magnetinių juostų, kuriose buvo papasakota slapto agento Tomo Lieveno gyvenimas.
Aš noriu pasakyti, kad jis nesivadina nei Roger Thompson, nei Tomas Lievenas ir suprantama kodėl aš nevardinu miesto, kur jis gyvena su savo gražiąja žmona. Pastebėsiu, kad jis nusipirko restoraną su DESU akcijomis, apie kurias pradžioje kalbėjome. Pierre Muereli paskola jam atnešė laimę. 1958 m. vasarą Pamela su gailiojimais buvo nuvykusi į Zūrichą ir Muereliui grąžino 717,850 frankų, atsiimdama netikras akcijas ir jas tuoj sunaikindama, kad neiškų jokių pėdsakų. Kaip Lievenas numatė visi uždirbo ir niekam nebuvo padaryta nuostolio. Niekas net ir neįtarė, kad šiame reikale buvo koks sukčiavimas.
Lėktuvui kylant, abu Thompsonai nuo aerodromo terasos man mojavu ir aš pajutau, kad skiriuos su dideliais draugais. Sudiev Pamela, sudiev Roger ir būkite laimingi.
(Pabaiga)

SVIEDINIAI PRIE KREPŠIO...

(Atkelta iš 4 psl.)

vę, laimingą rytojų džiaugsmo sriautą ir panašius labai netikrus džiūgavimus.

Tad gal daugiau susiaurinkim galimybių akiratį. Marksizmas plius leninizmas, kaip žinoma, yra mokslinis socializmas. Vertinkim mokslą kuriam visuomet svarbu tikslus dalykų ištyrimas, tiksli statistika, teisingos išvados. Dėl visko, ir dėl teisingesnės orientacijos patikrinkim Lietuvos komunistų partijos narių nusistatymus. Kas rašoma viešai, ne taip svarbu, nes rašoma taip, kaip Maskvai reikia. Bet kaip yra iš tikrųjų?

Lietuvos kompartija dabar turi keliasdešimt tūkstančių narių, iš kurių apie trečdalis nelietuvių. Aplamai tai ne visur savanoriškas ir gana mažas nacijos procentas, bet vis dėlto tai leninistinis elitai, priešakinis būrys, kaip sakoma, geriausi iš geriausių. Jei kompartija turi nors kiek teisės kalbėti lietuvių tautos vardu (kaip dažnai mėgsta rašyti "Tiesos" redaktorius draugas G. Zimanas), tai jūs vienu ar kitu būdu galėtumėt prvesti intymią anketą savo narių tarpe, kur slapta balsavimu geriausieji iš geriausių pasisakytų, ar jie būtinai nori socialistinės Lietuvos respublikos, kaip SSSR provincijos, - ar labiau jiems patiktų socialdemokratinė ar bent tokio rango socialistinė Lietuva, kaip pvz. Tito Jugoslavija, Kadaro Vengrija ar net Gomulkos Lenkija. O gal daugumos pasisakymai būtų dar nuostabesni, ypač iš jaunosios generacijos tarpo...

***

Taigi, po to šis tas būtų aiškiau ir jums ir mums. Dialogas įdo-

mus tada, kai žinai, su kuo kalbi, ir ką jis žino ir nori. Jeigu ir tatiems neįmanoma, tai kam su jumis vesti dialogus, - jau tada geriau tiesiai su Maskva, jei kas to labai nori. Bet tokių norinčių daug nėra net Amerikos senųjų lietuvių komunistų tarpe. Mat, giliau pakrapščius jie irgi savotiški patriotai, savaip myli senąją gimtinę ir tūlas tiki, kad per jus jie bendrauja su savo tauta, girdi jos balsą. Yra baisiai negražu juos taip apgaudinėti. Nes kolkas tai ne jūs, o Kremliaus balsas.

Nieko čia neminėju nei apie infiltracijas, nei kokias pogrindžio rezistencijas. Tiesiai pradėjau keliais visai konkrečiais pasiūlymais, beieškant susipažinimo ir bendradarbiavimo pagrindų tarp suplėšytos tautos ir užsienin išvykusių atplaišų. Žinokit, kad ne kiekviena atplaiša tokiom mintim pritaris, kai kurie tuoj pavadinis jas bolševizmu ir tarnavimu okupantams. Bet daugimas, kaip man rodo, pritaris ar bent per daug nesibars.

Tiesą sakant, pats neturėdamas nei laiko, nei galimybių pasauliniam politikavimui, būčiau tokių galvojimų niekad nė neskelbęs. Bet kai tarybinis agitpropas, net neišprovokuotas, man jau pradėjo per Bimbos "Laisvę" nurodinėti, apie ką privalėčiau kalbėti, tai truputiuką ir pakalbėjau. Prieš važiuodamas užpelnytų proletariškų atostogų ne į Miami, Floridą, bet į Las Vegas, Nevadą. Mat, priešingai New Haveno draugams, man čia arčiau...

Skaityk ir platink
DIRVĄ

DVIRAČIAIS SKERSAI AMERIKĄ
2900 mylių per 33 dienas

LIETUVIŲ STUDENTŲ JONO ŠIPAILOS IR ALGIRDO BULSIO KELIONĖ

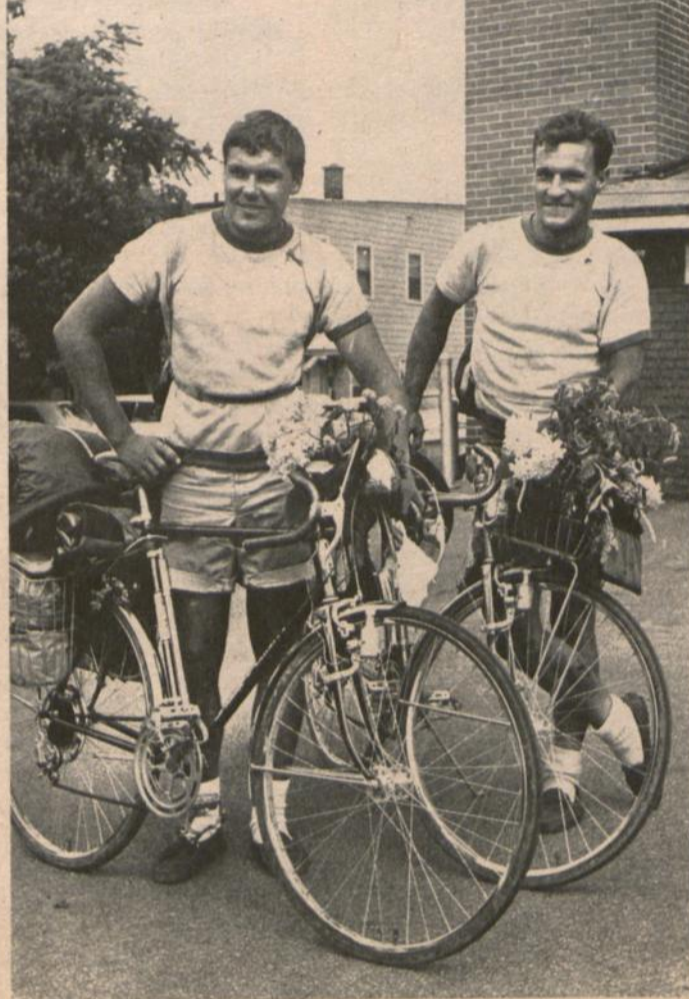
KĘSTUTIS MIŠKINIS

gė Aquina katalikų institutą ir pradėjo studijuoti žurnalistiką garsiaame Cornell universitete lth-

jaunių krepšinio komandoje. Kartu su Jonu dalyvavo tautinių šokių grupėje. Nesunku suprasti kad abiems turint tiek daug panašių pamėgimų, nebuvo sunku arčiau susi-

Kai šių metų pradžioje teko išgirsti apie dviejų lietuvių jaunuolių planuojamą kelionę dviračiais skersai Ameriką, nuo Pacifiko iki Atlanto, atrodė truputį fantastiškai. Ne vien atstumai, važiuojant per neapgyvendintas vietas, bet ir sunkios klimato sąlygos sudarė ne mažą problemą, ypatinai, kad dar jiems niekada neteko leisti panašion ilgesnėn kelionėn. Tačiau abu artimiau pažįstant, kaip rimtus ir santūrius jaunuolius, ne kokius nuotykių ieškotojus, galima buvo tikėtis, kad jie savo užsibrėžtą planą įvykdys. Paskyrę šiam tikslui savo atostogas, birželio 25 d. artimųjų palydėti Jonas Šipaila ir Algirdas Bulsys, išskrido iš Rochesterio į Seattle, Washington.

Šios kelionės iniciatorium buvo Jonas Šipaila, 21 m., su savo jaunesniu draugu Algirdu Bulsiu, 18 m. amž., nutaręs padaryti tokią kelionę, yra baigęs 1964 m. pirmu mokiniu ir aukso medaliu šv. Antano lietuvių gimnaziją Kennebunkporte, kur aktyviai dalyvavo moksleiviškame gyvenime, kaip geras sportininkas ir skautų vadovas. Dabar jau trečius metus studijuoja biologiją Rochesterio Technologijos Institute. Pasižymi sportinėje veikloje žaisdamas futbolą savo mokyklos pirmoje komandoje. Vadovauja vietos skautams, yra LB choro narys, uolus tautinių šokių šokėjas, lituanistinės mokyklos mokytojas. Turi didelį patyrimą stovyklavime ir yra padaręs visą eilę mažesnio masto kelionių. Algirdas Bulsys šiais metais bai-

Jaunieji dviratininkai Algirdas Bulsys ir Jonas Šipaila sugrįžę iš tolimos kelionės. V. Staškevičiaus nuotrauka

akoje, N.Y. Gimnazijoje būdamas pasižymėjo, kaip geras futbolo žaidėjas, atstovavęs du sezonus savo mokyklą. Taip pat yra laimėjęs visą eilę pirmųjų vietų tarp mokyklinėse lengvosios atletikos varžybose (diskas, rutulys, šuolis į tolį), be to žaidė "Sakalo"

draugauti ir kelis kartus tiek vasaros, tiek žiemos metu bestovyklaujant (abu yra skautai vyčiai) daugiau vienas kitą pažinti ir pasiryžti tokiai nelengvai kelionei.

Seattle buvo pirmasis kelionės tikslas. Čia nusipirko lenktyninius dviračius bei kitus reikme-

nis sumokėdami po 120 dol. Kiek pailsėję tuojau pasileido į daug pergyvenimų bei sunkumų laukiančią kelionę rytų link. Pirmą dieną pravažiavo 15 valandų, kas gerokai nuvargino, tačiau tai buvo dar tikrai pati pradžia. Važiuojant per kalnuotas vietas teko apie 35 mylias stumti dviračius, kol pasiekė vieną uolotą kalno viršūnę 5000 pėdų aukštyje. Reikėjo leisti žemyn, kur tarp medžių surado patogesnę vietą nakvynei. Oras buvo šaltas ir pavargę užvalgė tik sauso maisto. Tai ir buvo bene pati sunkiausia diena. Tačiau ir vėliau važiuojant per Washingtono valstijos dykumą visą laiką kankino karštis -- iki 126 F. (Rattlesnake Hills) ir vandens trūkumas. Po kelių dienų abiejų kūnai daugiau užsigrūdino ir sekėsi žymiai lengviau. Važiuojant dykuma per dieną padarydavo po 85 iki 90 mylių laike 15 valandų. Rattlesnake Hills teko susidurti ir su gyvatėmis, kurių ten gana apstu, tačiau laimei keliauninkų jos netrukėdė.

Be nuolatinio karščio dieną, teko pergyventi ir kelionės šalčiausią naktį -35 F. Chinook Pass 5500 pėdų aukštumoje. Atsigavo tik po kelių dienų, pasiekus Idaho, kur teko susidurti su labai gražia gamta: žavingi miškai, tyras ir gaivinantis vanduo, išpuodingi kalnai ir ypatingai švelnus klimatas. Įvažiavus į Montaną beveik visą laiką per sekiojo uodai net ir chemikalai sunkiai gelbėjo. Pradėjo jau normaliau miegoti -- nuo 11 val. vakaro iki 6 val. ryto. Dažniausia važiuodavo po 10 val. per dieną.

Pirmą kartą susidūrė su didele audra, kada vėjas pūtė 50 mylių greičiu per valandą ir net nuvertė abu nuo dviračių. Įkritę į pakelės griovį išbuvo apsidengę palapinėmis iki aprimo audra. Tačiau po kelių valandų pasikartojo vėl tas pats, tačiau abu dviratininkai sukorė 20 mylių ir pervargę bei permirkę nuo lietaus užsuko į Miles miestelį, kur vietos policijos pasiprašė nakvynės. Na ir gavo ją vietos kalėjime... Atsiminimas apie tai liko labai prastas, nors celės buvo švarios, bet ne gavo čiužinių ir neleido naudotis turimais miegamais maišais. Montanoje teko pervažiuoti aukščiausią jų kelionėje kalną - McDonald Pass -- 6350 pėdų aukščio.

Šiaurinėje Dakotoje pirmą kartą susitiko su reporteriais ir jų kelionė buvo aprašyta "Beech Valley News", kur tilpo ir abiejų nuotraukos. Paminėjo ir jų nakvynę kalėjime: "They have had good sailing (or pedaling) most of the way with the exception of encountering a heavy thunderstorm in Miles City, with nothing worse than a drenching. Authorities there offered them the sanctuary of a clean, dry jail cell for the night, which the accepted. Otherwise they sleep in campgrounds".

(Nukelta iš 6 psl.)

**ST. CLAIR
SAVINGS**

4 1/4 %

All savings deposited through

OCTOBER 17th

earn

from

OCTOBER 1st

(CURRENT RATE)

SAVINGS CERTIFICATES AVAILABLE

**NOW 5
LOCATIONS**

Main Office: 813 EAST 185th STREET • 26000 LAKE SHORE BLVD.
6235 ST. CLAIR AVENUE • 25000 EUCLID AVENUE
6135 WILSON MILLS ROAD

Algirdas Bulsys stebi kalnus Montanoje. J. Šipailos nuotrauka

DVIRAČIAIS SKERSAI AMERIKA...

(Nukelta į 5 psl.)

Montanoj keliai geri ir pasitaikė malonus oras. Pasiekus Minnesotą vėl užklupo smarkus lietus ir nelemti uodai. Nors ir buvo labai nuvarę, bet naktį negalėjo užmerkti akių ir iki rytmečio teko pravaikštinėti po stovyklavietę. Taip visai be miego traukė toliau. Čia pradėjo pastebėti skirtumą tarp žmonių. Kai vakaruose sutiktieji buvo nuoširdūs ir stengėsi kuo galėdami padėti, artėjant prie Atlanto vandenyno, žmonės atrodė daugiau užsidarę. Wisconsin valstijoje teko patirti ir išimti, kur vienas suomis juos labai vaišingai priėmė Mapple miestelyje. Vėliau kelionė vyko greičiau ir lengviau. Pervaziavus Michigano kampą, įsuko į Kanadą, kur Londone Jonas aplankė savo buvusį klasės draugą Edvardą Daniilūną. Pas jį permiegojo pirmą kartą lovoje, po tiek naktų praleistų lauke. Labai gražiai apie keliauninkus atsiliepė "The London Free Press" išsidėdamas didelę (per pusę puslapio) abiejų nuotrauką ir gražiai aprašydamas jų kelionę. Toliau kelionės likutis Niagara Falls - Rochester, palyginus su praėjusiomis dienomis buvo likęs kaip ir "pramoginis pasivažinėjimas".

Kaip ir buvo planavę, abu dviratinkai pasiekė savo kelionės tikslą laiku liepos 30 d. 3 val. p.p., prasidėjus tradicinei Rochesterio lietuvių dienai šv. Jurgio parapijos kieme. Saulėje nudėgusiais veidais ir apiplėšėjusiomis nosimis, pavargę, bet laimingi, su šypsena lūpose, sekami poros automobilių pasirodė gausiai susirinkusiai vietos lietuvių bendruomenei, kuri nuoširdžiai juos sutiko. Lai-

mingi buvo artimieji, kaip ir visi susirinkusieji tą dieną pabendrauti lietuviškoje dvasioje, kad Jonas su Algirdu grįžo sveiki ir laimingi, atlikę tokį didelį žygi. Jaudino momentas, kada abiem keliauninkams tautinių šokėjų grupės kolegės, jautriai pasveikindamos įteikė po didelę gėlių puokštę. Tą dieną viešėjęs indų katalikų vyskupas labai domėjosi jų kelione, vėliau savo kalboje pabrėžęs ir lietuvių tautos vaikų stiprybę, o vietos laikraščių reporteriai netik tą dieną, bet ir vėliau nedavė ramybės.

Straipsniuose "Rochester Time Union" bei "Democrat & Chronicle" "Pedal pushers" ir "2900 miles on bicycles" aprašydami jų kelionę. Antrasis straipsnis su didele nuotrauka tilpo pirmutiniame puslapyje. Visi ne tik norėjo paspausti ranką, bet ir sužinoti daugiau apie jų gyvenimus. Nors ir kelionės įrašytos nuovargio žymės buvo ryškios, abu santūrus jaunuoliai buvo tos dienos dėmesio centre ir mielai dalinosi su visais savo išspūdžiais. Atsilankę amerikiečių atstovai uoliai domėjosi jų atliktu žygiu. Išitikimieji dviračiai (tik vieną kartą teko keisti padangas) buvo taip pat nepamiršti...

(Bus daugiau)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

STRIPPER
TRAINING TRIMMER
AND
GENERAL TANNERY
HELP

STEADY POSITION
APPLY TO MR. CRONIN
RICHARD TANNING CO.
9 WEBB ST., SALEM, MASS.
617 — 745-5440 (104-109)

MIRĖ ADA PELDAVIČIŪTĖ — MONTVYDIENĖ

Šių metų rugsėjo mėn. 14 d. New Yorke staiga širdies priepuoliu mirė dailininkė Ada Peldavičiūtė - Montvydienė.

Ada gimė Lietuvoje. 1936 m. baigusi Kauno Meno No. kyklą tolimesnėms studijoms išvažiavo į Italiją. Meno Akademijoje, Florencijoje užsirekomendavo, kaip stipri tapytoja ir piešėja. To meto žymus italų dailininkas-pedagogas Felicitas Carena, susidomėjęs jauna dailininke iš Lietuvos ir daug laiko paskyrė jos studijoms. Nevaržydamas asmeninės kūrybinės laisvės, jis ypatingą dėmesį atkreipė į jos bendrą dvasinį brendimą, padėdamas jai išvystyti savitą filosofiją mąstymą ir atpalaidodamas ją nuo eilinių posūkių į tapybos techniką ir priemones.

Sugrįžusi į Lietuvą Ada dalyvauja parodose. Jos darbai susidomi ir juos gerai įvertina Vorobjevas, Vienožinskis ir kiti to laiko Lietuvos meno kritikai.

Po karo Ada dalyvauja pirmoje pokarinėje parodoje Insbroke, Austrijoje. Parodoje dalyvavo virš šimto dailininkų, bet lietuvaite dailininkė, austrų meno kritikų iškeliamą, kaip viena iš stipriausių ir įdomiausių parodos dailininkų ir tuo pačiu pasidaro parodos dėmesio centru.

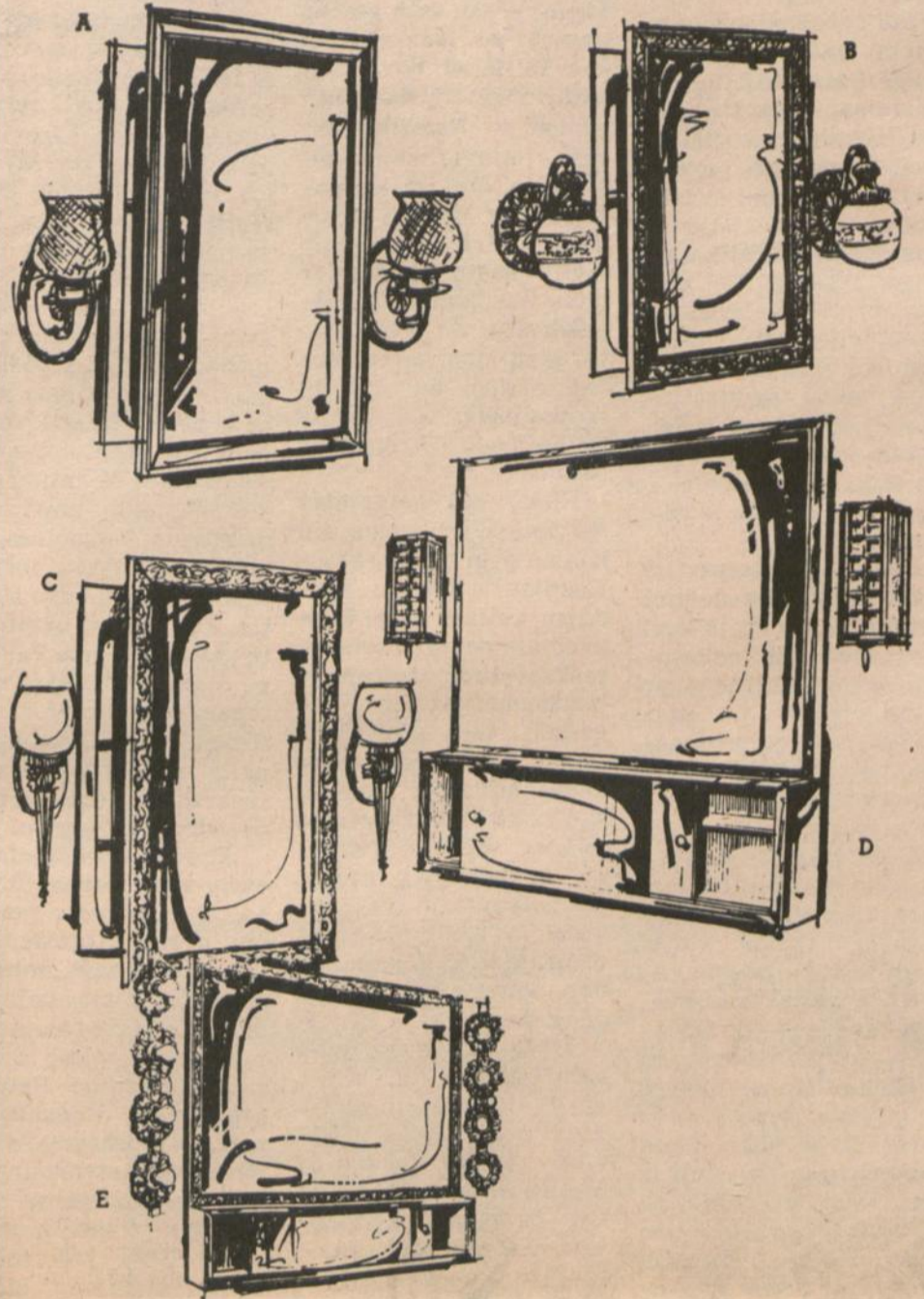
JAV Ada dirba privačiai. Tapo portretus, kurių nemažas skaičius paplito meno mylėtojų ir kolekcionierių tarpe. Dailininkės produkcija skaičiumi niekuomet nebuvo gausi, nes ji pati sau statė labai aukštus reikalavimus ir iš studijos neišleisdavo nei vieno darbo kuris nepatenkino jos pačios savikritikos. Ada gyveno meniškai. Nemėgo viešumos ir rinkosi draugus. Gyveno atsiskyrėlės gyvenimą, pilną didelių užsimonimų ir mirdama paliko daug iki detalių subrandintų sumanymų naujoms kompozicijoms. Lietuviška, šis meno pasaulis Amerikoje neteko vieno labai svarbaus nario. Jos įnašas į lietuviškosios dailės raidą yra labai svarbus. Meniškuoju palikimu besirūpinanti s planuoja jos darbų parodą, kuri plačiai supažindins Amerikos visuomenę ir Amerikos lietuvius su dailininke ir jos pasauliu.

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ.

PIRKITE MAY'S KASDIEN: MIESTE 9:30 IKI 5:45; PIRMAD. IR KETVIRTAD. IKI 9 VAL. VAK. SKYRIUOSE KASDIEN 9:30 IKI 9:30 NAUDOK EAGLE STAMPS KAIP PINIGUS MAY'S KRAUTUVĖSE

the **MAY** co.

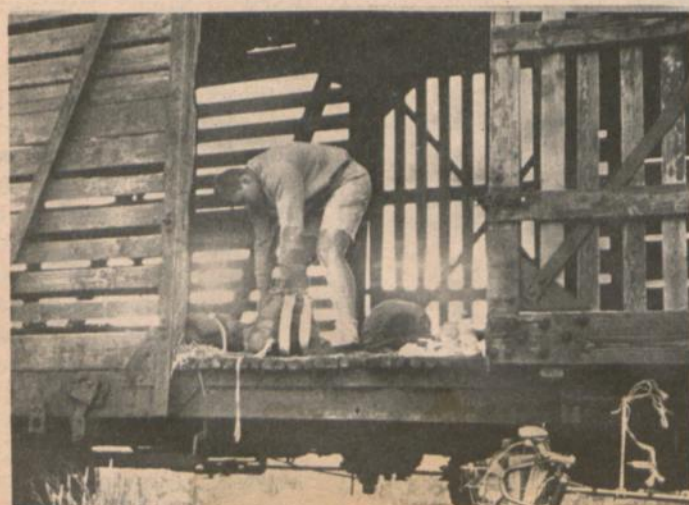

Specialus sukaktuvinis! Vonios apšvietimas

- A. Early American klevo rėmų spintelė su šoninėm lempom. Reg. 43.90 39.90
- B. Renaissance Antiqued auksuotais medžio rėmais spintelė, su rutulinėm lempom. Reg. 65.25. (Nerodoma). Dvi šviesos virš veidrodžio pritaikytos Renaissance stiliui. Reg. 25.95. Jei perkama su spintele \$21.00. 57.90
- C. Provincial. Auksuoto ir balto medžio rėmais spintelė. Reg. 61.30. 54.90
- D. Contemporary. Paviršius dengtas nerūdijančiu plienu viename gabale, 24" pločio ir 33" aukščio. Reg. 75.25. (Nerodoma). 3 šviesos virš veidrodžio Contemporary stiliui. Reg. 25.95. Jei perkama su spintele \$21.00. 66.90
- E. Baroque. Aukso spalvos medžio kosmetikos spintelė. Reg. 109.95. (Nerodoma). 6 šviesos virš veidrodžio Baroque stiliui. Reg. 29.95. Jei perkama su spintele tik \$25.00. 94.90

Spintelės yra General Bathroom Products gamybos. Visos yra su pritaikytomis šoninėm lempomis ir šlifuoju stiklo veidrodžiais. Stiliai A, B ir C yra įleidžiami į sieną 13 1/2 x 19".

Lempų skyrius May's 5-tame aukšte Downtown, Heights.

Kartais nakvynėi pasirinkdavo apleistus vagonus... J. Šipailos nuotrauka

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE
2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- 1. Asbach Ufalt Import. Brandy ... 5th — \$5.49
- 2. M. & Moore 5 years old 86 proof Whiskey ..... 5th — \$3.19
- 3. Cointreau Liqueur & Brandy ... 5th — \$4.95
- 4. Chateau De PARAMA New York State Champ. .... Bot. — \$2.98
- 5. French Bordeaux Wine ..... 5th — \$0.98
- 6. May Wine Imported From Germany ..... 5th — \$0.98
- 7. Imported 5 Star Grease Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

AUKOKITE BALFUI

Atėjo ruduo ir su juo įprastinis Balfio lėšų telkimo metas. Lėšas telkti darosi vis sunkiau ir sunkiau, o šįmet bus ypatingai sunku, nes Balfio reikalų vedėjo stalas nuklotas šalpos prašymais.

Balfio šalpa pirmoj eilėj teikiama Sibiro tremtiniams, kuriems praeitais metais Balfas yra pasiuntęs virš 500 siuntinių 50,000 dolerių vertės. Nors suma atrodo ir nemaža, 100 dolerių vertės siuntinys Sibiro tremtiniui ar jo šeimai yra permenkas įvertinimas jo kovos ir kančios.

Balfio centro valdyba yra nutarusi centro patalpose įrengti ažuolo-bronzos lentą, kurioj bus įrašyti rėmėjai paaukoję Balfui 500 ir daugiau. Tokie geradariai dažnai būna vieniši, be artimųjų ir verti ypatingo atžymėjimo.

Balfas turi vadinamąją "Tax exempt" privilegiją, kas reiškia, kad Balfui pa-

Dail. Jadvygos Paukštienės kūrinių parodoj Clevelande svečiai klausosi A. Augustinavičienės paskaitos. Pirmoj eilėj sėdi: Birutės draugijos pirm. S. Knistautienė, dail. Jadvyga Paukštienė, F. Eidimtas, S. Barzdukas, V. Pliodžinsko nuotrauka

aukotas sumas galima nurašyti nuo pajamų mokesčio.

Balfio vėjus Clevelande jau vyksta. Pirmieji aukotojai yra: Dr. J. Skrinska \$100.00, dr. V. ir ponja Karobliai \$50.00, dr. A. Markas \$30.00, J. Krištolaitis

\$25.00, L. Banis \$26.00, A. ir E. Mackevičiai \$15.00, J. ir A. Augustinavičiai \$12.

Kiti aukotojai bus paskelbti vėliau.

JADVYGOS PAUKŠTIENĖS PARODA CLEVELANDE

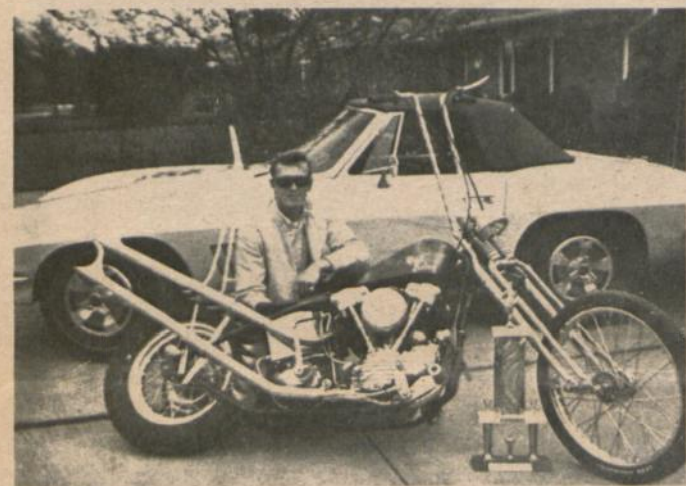
Dailininkė Jadvyga Paukštienė, viešnia iš Chicagos, spalio 7 ir 8 dienomis, Čiurlionio ansamblio namuose turėjo savo tapybos kūrinių parodą. Parodoje buvo išstatyta 59 darbai. Nebijant, kad paroda buvo žiūrovams atdara tik dvi dienas, Clevelando visuomenės buvo sutikta teigiamai. Mūsų dailės vertintojai ne tik gausiai lankė parodą, bet ir įsigijo jos kūrinių. Jadvyga Paukštienė pirmosios savo dailės parodos Clevelande metu, pardavė apie 20 darbų. Sekmadienio popietėje įvyko nuotaikingas Jadvygos Paukštienės parodos uždarymas. Apie dailininkės J. Paukštienės

kūryba kalbėjo Aldona Augustinavičienė. Parodą suruošė ir globojo D. L. K. Birutės Draugijos valdyba, vado vaujama Knistautienės.

Birutininkė A. Malenienė sega gėlę A. Augustinavičienei, atsidėkojant už puikią paskaitą J. Paukštienės parodoje.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Clevelandietis Arėjas Natkevičius prie savo pagaminto motociklo, už kurį laimėjo antrą premiją Clevelande vykusioj "Cleveland Auto World" parodoje.

Dailininkė Jadvyga Paukštienė prie savo kūrinio.

Dail. J. Paukštienės darbai kuriam laikui dar palikti Clevelande ir iškabinti Dirvos redakcijos patalpose. Tie, kas neturėjo progos pamatyti jos kūrinių, gali pamatyti ir įsigyti Dirvoje.

ČIURLIONIEČIAI Kviečia į BALIŲ-KONCERTĄ

Čiurlionio Ansamblis, pradėdamas naują sezoną kasmet ruošia savo tradicinį balių-koncertą. Šiemetinis čiurlioniečių balius-koncertas įvyksta šį šeštadienį, Charter House viešbučio salėje, 24800 Euclid Ave.

Čiurlioniečiai, kaip patyrė, šio balius metu, išpildys įdomią programą. Į savo tradicinį balių koncertą čiurlioniečiai maloniai kviečia savo artimuosius ir bičiulius, nors kartą metuose su jais praleisti linksmai vakarą.

KAUKIŲ BALIUS

LSS Clevelando skyrius spalio 27 d. ruošia kaukių balių. Įėjimas su kaukių rūbais \$1.00. Be kaukės — \$2.00. Į balių kviečiamas visas Clevelando jaunimas ir jų bičiuliai.

METINĖ ŠVENTĖ

Akademinio Skautų Sąjūdžio Clevelando skyriaus metinė šventė įvyks lap-

kričio 19 d. Holliday Inn salėje. Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

• Lituanistinių mokyklų sporto varžybos neįvykusios praeitą sekmadienį dėl blogo oro, vyks šį sekmadienį, spalio 15 d., 1:30 v. toj pačioj vietoj.

• BALTIC Delicatessen jau galutinai persikėlė į naują vietą — 677 E. 185 St. Tel. 481-5314.

Už krautuvės yra daug vietos pasistatyti automobiliui.

Krautuvės savininkas S. Astrauskas maloniai kviečia visus lietuvius aplankyti jo krautuvę naujoje vietoje.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

NAUJOSIOS PARAPIJOS RAJONE

Nelson's Barber Shop
741 East 185 Street
lietuvis kirpėjas —
VINCAS GELGOTAS.
Kirpykla atidara nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vak., išskyrus trečiad. šeštadieniai ligi 5 val. vak.
(106-111)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS
THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.
3784 E. 78 St.
341-1700
A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL
Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLS

TURRET
LATHES

GAP TURRET
LATHES

ENGINE
LATHES

MILLING
MACHINES

RADIAL
DRILLS

NUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI
ATLYGINIMĄ IR VISUS PIRKŲS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.
An Equal Opportunity Employer

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Kopijuodamas piešinį, dailininkas tyčia padarė septynias klaidas. Palyginkit abu piešinius ir bandykit surasti tuos septynius skirtumus.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ATSISAUKIMAS Į INŽINIERIUS, ARCHITEKTUS IR TIKSLIŲJŲ MOKSLŲ SPECIALISTUS

Amėrikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga 1968 metų gegužės 30 dienos savaitgalį, 9-to ALIAS suvažiavimo metu, Clevelande ruošia TECHNİKOS IR MOKSLO DARBŲ PARODĄ

tikslu parodyti lietuvių ir amerikiečių visuomenei lietuvių specialistų kūrybinius sugebėjimus. Šia paroda norima atžymėti Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 50 metų sukaktį.

Parodoje bus išstatyti inžinieriai ir architektūros svarbesni projektai, išradimų modeliai ir patentai bei instrumentai, technikos ir mokslo leidiniai ir kiti moksliniai darbai.

Parodos Komiteto pirmininku yra inž. R. S. Pauliukonis.

Prašome kolegas iš anksto painformuoti Komiteto pirmininką apie savo parodoje išstatytinus darbus. Tas leis Komitetui iš anksto pasirūpinti parodai tinkamomis patalpomis ir suplanuoti parodos apimtį.

ALIAS Centro Valdyba pažymi, kad parodoje bus išstatyti visi darbai, kurie rodys kūrybingą lietuvių technologijos ir gretimos srityse, todėl atpuola reikalas, kad parodos dalyvis priklausytų sąjungai. Čia ALIAS apsiėmė tik ruošėjo šeimininko pareigas.

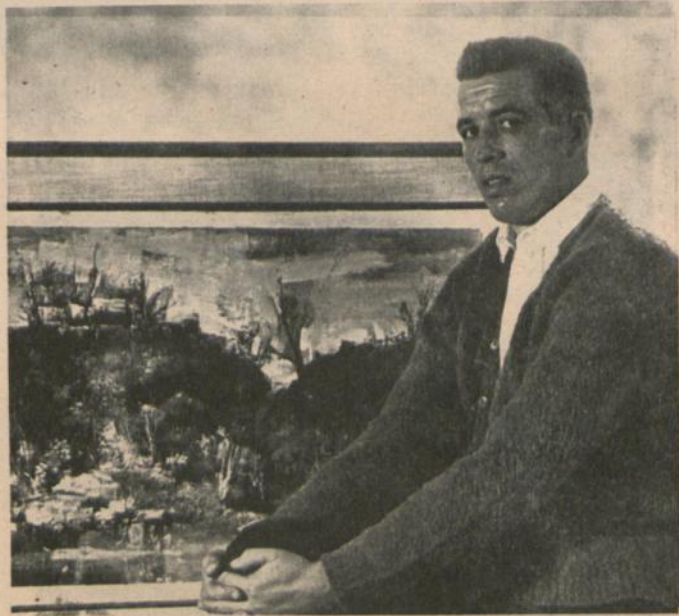
Visais parodos reikalais prašome rašyti šiuo adresu: Mr. R. S. Pauliukonis, P. E., 6660 Greenbriar Dr., Cleveland, Ohio 44130. Taip pat

galima kreiptis per vietos ALIAS skyrių valdybas. ALIAS Centro Valdyba

NEW YORK

NEOLITHUANŲ ŠVENTĖ

Korp! Neo-Lithuania metinė šventė-balius įvyks š. m. spalio 28 d., šeštadienį, 8:30 val. vak. Travelers Hotel-Terrace Ballroom, 94-00 Ditmars Blvd. (prie La Guardia areodromo). Vaisės ir šokiai grojant Michael Tardella orkestrui. Vietas prašoma užsisakyti iki spalio 17 d. New Jersey: pas korporacijos pirm. Aldoną Čekienę (201) 549-8196, New Yorke: pas sekr. Violę Tamošiūniene (212) 263-8380.

Clevelandiečio dailininko Rimo Laniausko kūrinių paroda atidaryta šį šeštadienį, spalio 14 d. Balzeko Meno Galerijoje Chicagoje, 4012 Archer Ave. Paroda bus atidaryta iki lapkričio 10 d. Dail. R. Laniauskas, sekmingai baigęs Clevelande meno mokyklą, dirba American Greetings Co ir yra turėjęs nemažai parodų.

• ALT S-gos 1-jo skyriaus valdyba š. m. spalio 8 d. posėdžiavo inž. K. Kruliko bute Richmond Hill, New York.

Pirm. J. Kiaunė padarė pranešimą apie susirinkimą abiejų New Yorko skyrių aktyvesnių veikėjų dalyvaujant S-gos pirm. teodorui Blinstrubui ir svečiui Julijui Smetonai iš Clevelando.

Be to, buvo padiskutuota įvairiais skyriaus veiklos klausimais.

• Vytautas Jurgėla, newyorkiečių Antano ir Emilijos Jurgėlų sūnus, grįžo iš JAV armijos trim savaitėm atostogų ir spalio 12 d. išvyksta vėl į savo dalinį. Prieš kariuomenę jis studijavo inžineriją ir buvo aktyvus lietuvių jaunimo tarpe.

• Juozas Leimono atminties įnašą 50 dol. atsiuntė LF Bostono Vajaus Komitetas.

L. F. adresas: 6643 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. (Sk.)

Vasario 16 Gimnazijos mokytojas F. Skėrys ir direktorius V. Nátkevičius. Kun. J. Dėdino nuotrauka

LIETUVIŲ KULTŪRINIAI ŽIDINIAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

Čių berniukų, todėl turi panašumo į kareivines. Kas kita pasikėlus į antrą aukštą pas mergaites. Čia tuoj matosi moteriška ranka, pedantiškas tvarkingumas, išlavintas geras skonis. Mažiausias dekoratyvinis daiktelis: staltiesė, užuolaidos ar paveikslėlis iš pagrindų pakeičia kambario vaizdą, suteikia jaukumą.

Kambariuose gyvena po du ar daugiau mokinių, iš kurių vienas pakaitomis būna kambario seniūnu ir tuo laiku atsakingas už visą tvarką.

Mergaitės labai pavyzdinčiai prižiūri jų bendrabučio vedėja Elzė Tamošaitienė, kurios iniciatyva mergaitėms skoningai įruoštas sailonas. Čia yra kilimas, sofa, minkštos kėdės ir svarbiausia televizijos aparatas poilsio valandoms.

Tiek gimnazijos patalpose, tiek abiejuose bendrabučiuose netrūksta lietuviškos spaudos, kuriuos mokiniai laisvalaikį skaito ar paveiksliaukus žiūri.

Viename kambary radome dvi mergaites besitvarkant. Ar tu kalbi lietuviškai,

kai, — paklausiau vieną iš jų, mat buvau girdėjusi, kad pradžioj mokslo metų atvažiuoja ir labai silpnai temokančių, bet patekę į lietuvišką aplinką greit išmokstą. Tačiau ši mergaitė labai gražiai lietuviškai man rimtai atkirto: "Aš nei lietuvi, aš žemaitė". Ji dar tik prieš keletą metų atvažiavusi iš Lietuvos.

KVIEČIAME VISUS SKAITYTOJUS UŽPILDYTI DIRVOS ANKETĄ

ISKIRPTI IR PASIŪSTI DIRVAI

Anketą iskirpti ir užpildyti gražinti Dirvos redakcijai, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103, iki spalio 20 d. Dešimt knygų bus paskirstyta burtų keliu visiems į šią anketą atsakiusiems.

- 1. Kiek metų Dirvą prenumeruojate?
2. Per kelias dienas paprastai laikraštis pasiekia Jus?
3. Vidutiniškai keli žmonės Jūsų gautą Dirvą skaito?
4. Ar skaito ją jaunimas: taip ne
5. Kurių nuolatinių bendradarbių straipsniai Jums labiausiai patinka:

Table with 3 columns: Topic, Daugiau, Mažiau. Topics include: snulkių informacijų, politinių straipsnių, ekonominių apžvalgų, visuomeniniais klausimais rašinių, kultūriniais reikalais straipsnių, originalių prozos kūrinių, verstinių aktualijų serijų, eilėraščių, reportažų ir lietuviškojo gyvenimo, politinių reportažų iš praeities, korespondencijų iš paskirų vietovių, fotografijų, dailininkų kūrinių reprodukcijų, politinių karikatūrų.

7. Nurodykite Jūsų specialius pageidavimus dėl Dirvos turinio ateityje:

8. Jūsų bendra nuomonė apie Dirvos turinį: patenkina ma, ne. Jeigu ne, tai kodėl?

9. Kokiomis priemonėmis būtų galima surasti naujų prenumeratorių:

10. Jeigu viskam brangstant, ateityje būtų neišvengiama, ką patartumėte (pabraukite):
a) kelti prenumetos kainą, bet leisti Dirvą tris kart savaitėje;
b) kainos nekelti, bet leisti tik dukart savaitėje;
c)

11. Jeigu Viltis imtųsi rinkinių knygų leidimo, ar sutiktumėi jas iš anksto prenumeruoti: taip ne

12. Tamstos specialūs pageidavimai bei pasiūlymai:

13. Ar galima Tamstos sugestijas skelbti Dirvoje: taip ne

Pavardė, vardas

Miestas, valstybė

Detroito Lietuvių Namų valdyba, ruošdamasi penkerių metų namų įsigijimo sukakčiai, turėjo su spaudos atstovais pasikalbėjimą. Sėdi iš kairės: V. Mingėla, A. Nakas, A. Grinius, J. Atkočaitis, valdybos pirmininkas inž. J. Galžutis, S. Garliauskas ir V. Selenis. Sukaktuvinis minėjimas įvyks šį šeštadienį, spalio 14 d. 8 v.v. Lietuvių Namuose. Svečių patogumui prie Michigano ir 23 gatvės išnuomota parkinimo aikštė su uniformuotais prižiūrėtojais. Ed, Vasiliausko nuotrauka

TRADICINIS OPEROS BALIUS

spalio 21 d. puikioje Sheraton-Chicago Grand Ballroom salėje, 505 No Michigan Ave., Chicago. Bilietai gaunami "MARGINUOSE", 2511 W. 69 St.

Šokiams gros padidintas 15 asmenų L. Bichnevičiaus orkestras. Trumpa, įdomi meninė programa. Rezervacijoms skambinti PR 8-4585 arba WA 5-3682

STALAI PO 10 ASMENŲ.

Bilietus prašome iš "MARGINIŲ" atsiimti iki spalio 15 d.

Visus maloniai kviečia atsilankyti

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

LOS ANGELES

BIRUTININKĖS KVIEČIA

Los Angeles kolonija savo dinamiškuoju progresu kai kuriose srityse išvystė sudvigubinta kultūrinę veiklą; metuose ruošiamos dvi Lietuvių Dienos, dviejuose namuose ugdomas pradinis kapitalas bendrai salei ir net du teatrai linksmina mūsų publiką.

Kolonija, atidavusi savo duoklę, taip pat du kart metuose renkasi pas birutininkes atsigaivėjimui. Jos geriausiai moka svečius priimti ir pavaišinti. Jos jau pajėgė išsiveržti iš papratinio standarto, rado tinkamesnę salę ir laikydamos senųjų tradicijų sudaro puikiai aplinką. Čia savasias damas matome vakariniame rūbe (ir vyrų neatilieka) pilnas elegantiškumo ir puošnumo, atjaunėjusias ir gana geroj nuotaikoj. Jaunimas taip pat reikiamoj formoj, turi galimybę pabūvoti iškylesnėj aplinkoj.

Nors tas surišta su dides, nėms išlaidoms, bet žinodami jų labdaros intenciją, kad čia savo malonumui išleistas doleris, skirtas Sibiro tremtiniams, dėl to nė vienam neturėtų griaužti sąžinės.

Laikykim sau už garbę būti birutininkių tarpe. Šeštadienio vakarą, spalio 21 d. rezervuokim tam pobūviui, kuris įvyks Pickwick Royal Crest puikioj salėj, 921 Riverside Dr., Burbank.

Dėl rezervacijų kreiptis telefonu į Dovydaitienę — 666-2664 ar Mickevičienę — 382-3427. K. Galiūnas